

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo. i.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

De sacramēto eucharistie

res sine pseuerantia pugnare possunt. **V**incit sed vincere nunq̄. Sola em̄ pseuerantia vincit et coronat. **D**at. x. Qui pseuerauerit vsq̄ in finē hic saluus erit. Et q̄ sa/cra cōmūio hominē roborat: iō pseuera re facit. **V**ñ de helia dicit. iij. Reg. xix. q̄ ambulauit in fortitudine cibi illius vsq̄ ad montē dei oreb. **O**reb em̄ interpretat solitudo. Et p̄ hoc significat q̄ homo per virtutem hui⁹ sacramenti ambulat in via dei quousq̄ anima soluta a corpe quasi sola remaneat dum corpus terre tradit et anima sursum eleuat. **T**ertio est summū diuinitatis preguatio. **V**ñ Inno. Sapiētia dei que se per visibilia manifestat volens euidenter ostendere. q̄ ip̄a est cibi anima. rū carnem assumptā posuit in edulū. vt per cibum humanitatis inuitaret ad gustū diuinitatis. **I**bi quippe gustari potest diuina bonitas et largitas in reficiendo: et diuina sapientia in viuificando. Nam vn̄ de mors oriebat. s. ex gustu/ inde vita surrexit. **D**ictū em̄ fuerat adē. Gen. ij. In quocūq̄ die comederis morte morieris. **D**e hoc autē dicit. Qui manducat hunc panē uiuet in eternū. **I**bi etiā habet degustari diuine dulcedis imensitas ppter experiētiam tantī amoris. **Q**uid em̄ dulcius q̄ sentire se sic amari a sumo dño. **S**ap. xij. Quis uis est dñe spūs tuus in nobis. **Q**uarto est glorie adeptio. s. per ch̄m ibi contentū et per passionem ei⁹ ibi representatā. vt dictum est in p̄mo art. **I**p̄e em̄ ch̄s est uita n̄ra. **L**ok. ij. Cum autē christus apparuerit uita uestra: tunc et uos apparebitis cū ip̄o in gloria. **A**pparet itaq̄ in hoc sacramēto maritū dei donū. Nam estis b̄ti in patria christo fruam̄ letius q̄ nos: nos tñ in eucharistia ip̄m sumimus fructuosius. **P**er hoc em̄ proficere possumus non solū in accidē tali p̄mio: sed etiā in essentiali: beati s̄o nō. **B**eati q̄dem ch̄m habent securius: sed nos mirabilis. **U**nde patet quāta sit ad hoc sacramētū habenda reuerētia. **S**ed heu q̄ multi irreuerēter accedunt tā sacer dotes q̄ laici: cum tñ frequenter legam⁹ etiam bzuta animalia ad ip̄m reuerentiaz exhibuisse. vt p̄tz per multa exempla in superiorib⁹ s̄monib⁹ posita. **E**xemplū p̄ terea aliud legimus celeberrimū qd̄ contigit dum sanctus Antonius de Padua ar

mini predicabat. **I**bi nanq̄ heretic⁹ aduertat male sentiens de corpore christi. **I**n cuius contumacia hostias nō cōsecratas sepius asino la. p̄bebat in cibum. **C**um s̄o h̄ innotuisset antonio defensori fidei acerrimo eū dure redarguit/ ueritatēq̄ sacramēti sibi fideliter psuasit. **C**um s̄o pertinax ille assereret asinū suū in p̄sepe tali cibo de pastū conuenit cū eo antonius vt de h̄ experientia fieret: sic uic⁹ q̄ per tres dies asinus sine cibo maneret: et die tertia antonius missa celebrata reseruato sacramēto. illud in hostias nō p̄secratas reponeret: atq̄ isto mō asinus famelicus: in citaret ad pabulum. **Q**d cū factum fuisset corā multitudine maxima anial illud appropinquas sponte in q̄ corpus christi erat referent reconditū: ex miraculo dei recognouit dñm suum ac caput et pedes inclinans ip̄m humiliter adorauit: nec ei cura fuit de cibo q̄ inebat. **L**ūq̄ uerberib⁹ ab illo heretico angeret: traheret: et uolueret: semp faciebat vt pus. **O**b qd̄ hereticus ille et alij q̄ plurimi oī errore deposito ad uerā fidē redierunt. **A**ntonius autē deo gratias referens: sacramētū honorifice in loco debito reposuit. **H**eu heu asinus recognouit dñm suū: et multi pctōres contēnunt. de quibus dicere p̄t dñs illud **J**oa. xij. Nō uerunt patrē neq̄ me et c.

Tertius ar. **A**ud. zc. **F**orte igitur dicitis q̄ per hoc sacramētū ia habetis ius hereditatis celestis: et sic non timetis amittere. **A**udite itaq̄ qd̄ iura dicūt. **I**uri suo renunciare p̄sumit q̄ iuri suo contrarium facit. ff. de minorib⁹. l. Si filius. et extra de appellacionib⁹. **S**i sollicitudinē. **P**one exemplū de herede q̄ contradicēti ad uersario chirographū tradit in q̄ confitetur hereditatē uēdidisse illi aduersario et p̄cū recepisse. **N**onne talis p̄sumit renunciasse iuri suo. **E**xpone et applica notando q̄ peccator in p̄pua conscientia gerit litterā contra se per quā uelit nolit testificabit amississe celestē hereditatē et reum esse mortis eterne. **R**om. ij. **T**estimoniū illis reddente conscientia ip̄s̄ et intra se cogitationū accusantiū aut etiam defendentiū in die cū iudicabit de occulta hoim.

Dñca. j. post trinitas. Sermo. j.

Mortuus e at

z diues z sepultus in inferno... In h apparuit charitas dei in nobis...

Primu diuine i nos charitatis comeda...

Secom comendationis ro. qm filiu suu...

Tert ronis pfirmatio. vt vna. p eu.

De pmo Hiere. xxxj. In charitate pepe...

Mortuus e zc.

Primus ar. Anvez sit infernu ee in q...

advideda picula/qb subiacent pctores in euang. hod. pponit exeply de diuite repro...

Secund ar. In euage. notada est triplex...

Prima e consideratio psonal differetie...

Secda final psequencie.

Tertia infernal miserie

In h ser. dicedu de pma vics de differetia...

Prima e differetia tpalis possessionis.

Secda e differetia corpalis dispositiois

Tertia e differetia carnal nutritiois

Prima est differetia tpalis possessionis: qz...

Dominica .i. post Trinitatis

suis victualia negauerat. In euangelio autem
pauenter adiungit pauper diuiti: quod alter
alteri conferre debet. **L**ibys. **D**u diues su-
stentat pauper sustentat a pauper. **S**ecunda
est differentia corporalis dispositionis. **Q**uod di-
ues induebat purpuram et bysso. **P**auper autem iace-
bat ad ianuam diuitis vlcerebus plenus. **I**ndu-
ebat inquam diues purpura. et hoc desuper
ad inanem gloriam. **L**egitur in historia romana
no. quod ille qui primo apud eos purpura indu-
tus est fulmine percussus interiit. **E**t indue-
bat bysso. id est veste linea candidissima et mol-
lissima de subter ad carnem. **L**ibys. **L**ine-
rem/puluerem et terram/purpura et serico te-
gebat. **B**reg. in omel. **S**i subtilium preciosarum
quod vestium cultus culpandus non esset: nequaquam
fimo dei transigant exprimeret quod diues pur-
pura indutus apud inferos torqueretur. **N**e-
mo quippe vestimenta preciosa nisi ad inanem
gloriam querit: ut honoratiores esse ceteris videat-
ur. **N**on enim vult preciosis vestibus indui. ubi
ab alijs non potest videri. **E**rat itaque diues
ille indutus purpuram et bysso. **S**ed non sic pau-
per: imo iacebat quasi in languore se sustinere non
valens ad ianuam diuitis. **N**ec enim intrauit
domum: et tamen ei foris beneficium refectionis
diues non impedit. **N**on talis erat iob. qui re-
cebat iob. xij. **F**oris non mansit pegrinus: et
ostium meum viatori paruit. **S**ed notandum
quod sic in presenti vita iacet pauper ad ianuam diui-
tis: ita in futura iacebit diues ad ianuam
pauperis: nec intrinset. **P**rouer. xij. **J**u-
cebunt mali ante bonos: et inique ante portas ius-
torum. **I**acebat inquam pauper vlcerebus plenus:
ut crudelitate non miserans diuitis suo cor-
pore demonstraret. **T**ertia est differen-
tia carnalis nutritionis. quod diues epulabatur
quod die splendide. **P**auper pro cupiebat satu-
rari de micis que cadebant de mensa diuitis.
Et nemo illi dabat. **B**reg. j. moral. **L**e-
brari sine culpa vix conuicta potest/pene se-
epulas concomitat voluptas. **N**am cum cor-
pus in refectionis delectatione resoluitur:
cor ad inane gaudium relaxatur. **E**pulabatur
itaque diues splendide: non sic pauper qui cupi-
ebat saturari non de preciosis cibarijs: sed de
micis que cadunt de mensa diuitis: et nemo il-
li dabat. quod tali domino: talis familia. **I**n hoc
partim nimia duricia diuitis et familie sue. qua
penne sinebant vnde pauper satiari poterat.
Et his itaque diuiti cumulo donationis in-

ferat: et pauperis patientia probatur. **L**ibys. **I**nfe-
licissime hominum/mortem tui corporis vides ian-
cere ante te: et non misereris. **S**i dei precepta
non deras saltem miserere conditionis
tue: et time ne et ipse talis efficiaris. **L**u autem
sic iacens pauper cuperet satiari de micis et
nemo daret: sicque fame cruciaretur veniebant
canes et lingebant vlcera eius. **V**nde magis cu-
riales erant pauperi quam diuitis. **L**ibys. **V**lcere-
ra que nullus hominum laiare dignabatur et corre-
ctare: fere mites lambunt. **A**udite itaque o
auari. **N**uncquid non multi ex vobis siles sunt
reprobos diuiti. **B**ern. **Q**uantos videtis et
ipsi lazarus esurietes: nudos egrotos: et pro-
de iumentis vestris: plus de eorum falenis quam de
istorum miseris cogitatis. **E**t **A**ug. **H**ab. **D**e-
bis domini **I**nexplebit auaricia diuitis: nec
met deum: nec homines veretur: non potest patri: amici
cofide non fuerit: viduam opprimat: rem pupilli
inuat. **T**ales profecto non manebunt in
presenti et aliquando etiam grauius in hac vita
punitur. **E**xemplum narrat in chronica
martiniana de quodam auaro qui emebat blada
multa tempore messium feruas ut carissima idu-
ceret. **S**ed iusto dei iudicio mortuus est misere-
rabiliter. **N**am cum esset in quodam porticu in terra
ad ista tractanda: subito mures innuenerunt
terra egredientes coram omnibus ascenderunt super
corpore eius ad rodendum eum. **E**t cum multi non
posset eum a muribus defendere: portauerunt
eum in nauem. **S**ed de nauem etiam tot mures erant
runt quod nec ibi potuerunt eum defendere: sed de
mura a muribus corrosus et occisus est sic et ipse
potest presentem blada a muribus corrodere
iusto peccato vendere: et quam pauperibus subuenire.
Si qui autem auari non puniuntur in presenti: tamen
non euadent diuini iudicii. **I**oh. **D**e. **J**a.
v. **A**gite nunc diuites plorate vclulani. **M**i-
seris qui superueniet vobis **D**iuitie vestre putre-
facte sunt. **V**est. **V**e. a. ti. **C**o. **S**unt. **A**uz. **A**uz. **A**uz.
gentium vestrum erunt. **E**t eru. **E**t in te. **V**e. **E**rit et ma-
car. **V**e. **S**ic ignis. **N**am ut habet **J**a. **J**. **J**udicium
sine misericordia fiet ei qui non fecerit misericordiam.
Tertius ar. **A**udistis quoniam vituperat di-
uites quod imitatoris erat. **L**auerte ne ta-
les sitis. **E**t notate quod lex dicit. **L**iberti in gra-
ti patronis in futurum redigunt. **L**. **D**e. **I**gra-
tis liberi. **L**. **H**anc ingratitude comit-
tit liberi quoniam indigent patrono alimenta de-
negat. **L**. **D**e. **A**lendis liberis. **L**. **A**llimenta.
Hi etiam. **X**ij. **Q**. **J**. **C**. **L**iberti. **E**t. **C**. **D**iaconi.

liberti ecclesie si negocia ipsi facere con-
tempserint vel p ecclesiam insurrexerint i p
stinam seruitute reuocant. **P**ostea qm i spe
ciali iure iura pdicta. Vel post exemplū
de filio regis in necessitate et pauprate co-
stituto: cui tñ ciues nolunt subuenire cū tñ
oīno bona sua habeant a rege: q etiā col a
dura fuiture liberauit: q ppterea merito a
rege puniunt et in fuiturem redigunt. **E**x
pone et applica q paupes indigentes sunt
filij dei et qd eis denegat chris reputat sibi
denegari. **U**no dicit in misericordiis illud
Mat. xxv. Quā diuini ex minimis meis
fecistis: mibi fecistis.

Sermo. ij. pro dñica. j. post Trinitatis

Virtuus ē ar
rē. In hoc ē charitas non qm
nos dilexerim deū: s; qm ipse
nos dilexit nos: et misit filiū suū p pccatis
nem p pccatis nris. j. **Joan. iij.** Tria sūt ibi
notanda.

Primū ē nre hūanitat; i gratitudo. In
hoc est charitas nō qm nos dilexerit deum.

Secūm diue charitat; celsitudo: qm ipse
pior di. nos.

Tertiu diuine benignitat; claritudo. et
misit filiū suū rē.

De pmo **Esa. j.** Nō me nō cognouit **De**
scdo Ro. v. Comendat de charitatē suā
in nob. **De tertio. j. Jo. ij.** Ipse est p pccatis
tio p pccatis nris: et non solū p nris: sed etiā
p totū mūdi rē.

Virtuus ē rē.

Rim ar. An dānat; in inferno deuz
habeant odio: **N**ō. null; pōt ipaz
dei bonitatē odio hie. **C**ōtra **P**s. **S**up
bia eoz q te ode. ascē. sp. **R**ūder tho. i. iij.
Affect; mouet ex bono vel malo apphe
so. **D**e aut; apprehendit dupl; **U**no mō i
se. sic in bñs q deū p essentia vider; et p ef
fect; **S**ic a nob et dānat; **I**pse igit; i sei po
cū sit p cēntia bonitas nō p alicui volūtatē
duplicere neq; odio hñt; s; aliq; effect; ei;
pnt cē volūtatē repugnātes inqntū **T**riant
alicui; fm h aliq; deū odire pnt nō i seipo:
s; rōne effectū. **D**ānat; g deū pccipietes i
effectū iusticie q ē pena: en odio hñt. sic eti
am penas q; sustinēt. **H**ec tho. **P**ro p
ambulo. qmktā turpit fallit qz d inferno n

cogitāt: imo nec d morte. quā tñ euadere
nequnt: imo quā tā iceperit **Se. ad lu. In**
h oēs fallimur q mortē nō pspicim; ma
gna pccat; tā pterit; qdqd eratis nre retro
ē mors tenet. **E**t **Quid. li. meta. m.** **L**abit;
occulte fallit q; volatilis etas. et nihil ē an
nis veloci;. **S**tultissim; g est q nō cogitat
de morte. psertim cū in pccōib; p mortē
sequat; damnatio etna: p quā irrepabil; se
a deo sepati. **Q**uerit; g. **A**n illi a deo sic ex
pulli deū odio habeāt: **D**ic rñs. **yr. s.** **E**t
q; pclude q pccōres tā inceperūt infernum
suū: q; diuina iusticia odit. **Q**ui em mor
talit; peccat; velle deū nō velle pccm suū
punire. **yr dic** **Ber. m.** miser; pccōres ag
noscite vīe volūtatē pueritatē quā diu
nō bñplacito pponitis. **D** fornicatores: o
auari: o lubrici et c; q sic deū ptemnit; p p
vīas pueras volūtatē. **E**rte et merito
vos ptemnet. **E**saie. xxxij. **U**e q spernis
nōne et ipse sperneris: **S**perneris in quaz
cū te dñs in tua pueritate relinquet: et cū
tua praua affectione in infernu; detruet.

Figura: d; **E**zec. xxxij. q incircūcisi de
scenderūt ad infernū cū armis suis. i. cum
animis deo rebellib;. **P**er incircūcisos in
telligit generalit; oēs pccōres incorrigibi
les et induratos. q; d; **E**ccī. xlij. **U**e vo
bis impij q dereliquistis legem altissimi.

Scds ar. In pccō. rē. In isto de scda
q ē psequētia final; psequētie. qntuz
scz ad finē dimitis et paupis. **E**t hec cōse
quētia triplex est.

Pria est psequētia filis pccōnis.
Scdā est psequētia horribil; receptōis.
Tertia ē psequētia horribil; carceratōis
Pria ē psequētia filis pccōnis. qz factū est
vt more. medi. **V**irtus ē ar et di. g yterq;
mortu; ē. **U**n i libello d pccp. mū. **V**ors
refecat: mors oē necat qd carne creat **V**a
gnificos pmit et modicos: cūct; dñat. **E**t
ij. **R**e. xij. **D**ēs morim; et q; aq i tr. di. rē

Scdā ē psequētia horribil; receptōnis q
ad paupem: q portat; ē ab angel; i sinū a/
brae. **L**oc; qet; brōz d; sin; ad silitudinē
sin; mar; q d; loc; qet; a vēr; et rēpstatū
b;. **E**t an; chñ passionē sin; iste erat i libo.
Et hic sin; fm **A**ug. iō abrae dicit; ē: non
qz ip; tñ sic; qz ipse mltaz gentiū p; sit.
q; ad imitādū p fidei pnc patū pposit; ē
Ebr; **T**ate pene repete dicit; cōmutat;

kk z